

GRAFIK DASTURLAR ORQALI O'QUVCHILARGA RASM CHIZISHNI O'RGATISH

Avazjon Shuhrat o'gli Abdumajitov

*CHDPU "Tasviriy san'at va dizayn"
kafedrasi o'qituvchisi. +998998412518*

Annotatsiya: *Maqolada zamonaviy grafik dasturlar orqali yosh ijodkorlarga rasm chizishni o'rgatish va ushbu dasturlarning afzalliklari haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar . *CorelDraw, Krita, Grafik dasturlar, zamonaviy, MediBang, InfinitePainter ijod, animatsiya, eskiz, texnologiya.*

Yoshlarimiz haqli ravishda Vatanimizning kelajagi uchun javobgarlikni zimmasiga olishga qodir bo'lgan, bugungi va ertangi kunimizning xalq etuvchi kuchiga aylanib borayotgani barchamizga gurur va iftixor bagishlaydi. Bu sohada olib borayotgan keng miqyosli ishlarimizni, xususan, ta'lim-tarbiya bo'yicha qabul qilingan umummilliy dasturlarimizni mantiqiy yakuniga yetkazishimiz zarur. Shu maqsadda Hukumatning, tegishli vazirlik va idoralar hamda butun ta'lim tizimining, hurmatli domlalarimiz va professor-o'qituvchilarning eng muhim vazifasi - yosh avlodga puxta ta'lim berish, ularni jismoniy va ma'naviy yetuk insonlar etib tarbiyalashdan iboratdir. Farzandlarimiz uchun zamonaviy ish joylari yaratish, ularning hayotda munosib o'rin egallashini ta'minlashga qaratilgan ishlarimizni yangi bosqichga ko'tarishni davrning o'zi taqozo etmoqda. Biz yoshlarga doir davlat siyosatini hech og'ishmasdan, qat'iyat bilan davom ettiramiz. Nafaqat davom ettiramiz, balki bu siyosatni eng ustuvor vazifamiz sifatida bugun zamon talab qilayotgan yuksak darajaga ko'taramiz. Yoshlarimizning mustaqil fikrlaydigan, yuksak intellektual va ma'naviy salohiyatga ega bo'lib, dunyo miqyosida o'z tengdoshlariga hech qaysi sohada bo'sh kelmaydigan insonlar bo'lib kamol topishi, baxtli bo'lishi uchun davlatimiz va jamiyatimizning bor kuch va imkoniyatlarini safarbar etamiz.³

Texnologiyalar hayotimizning barcha jabhalariga jumladan, ta'limga ham katta ta'sir ko'rsatgan sezilarli yutuqlar bo'ldi. Ma'lumki, tasviriy san'atni o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish bugungi davrda o'quvchilar uchun tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu texnologiyalar o'quvchilarga ijodiy fikrlashga va badiiy mahoratini yangi va qiziqarli usullarda rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu texnologiyalarni an'anaviy o'qitish usullari bilan birlashtirib, o'qituvchilar o'quvchilarga ko'proq qiziqish va ishtiyoqli bo'lishga yordam beradigan katta imkoniyatdir. Grafik dasturlardan foydalanish o'quvchilarga rasm chizishni o'rgatish bilan birga, ularning badiiy tafakkurini rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Grafik dasturlar orqali o'rgatish mavzusida ko'plab ilmiy ishlar olib borilgan bo'lib, ular

³<http://arm.sies.uz/?wpdmpo=sh-m-mirziyoyev-erkin-va-farovon-demokratik-ozbekiston-davlatini-birgalikda-barpo-etamiz>

o'quvchilarning badiiy tafakkurini rivojlantirishda ancha samarali ekanligi isbotini topgan.

Corel Painter , InfinitePainter , AdobePhotoshop , CorelDraw, SketchBook, Krita, MediBang, kabi grafik dasturlar rasm chizish ko'nikmalarini samarali o'rgatish uchun ishlab chiqilgan. Ular o'quvchilarga murakkab vizual dizaynlarni yaratishga, chizishning turli usullarini o'rganishga, ranglar nazariyasini tushunishga va vektor chiziqlari yordamida tasvirni uzluksiz izlaydigan kompozitsiyalarni yaratishga yordam beradi. Ushbu dasturlar o'quvchilarga eskiz, rasm, illyustratsiya, animatsiya, kompozitsiyalarni yaratishda qulaylik keltiradi.

Grafik muharrirlar Adobe Photoshop va Corel Painter hisoblanadi. Corel Painter dasturi rassomlari uchun yaratilgan va ko'plab rassomlar uni asosiy badiiy vositasi sifatida ishlatishadi. Ushbu dastur to'rt yuzga yaqin cho'tkalarining katta bazasini o'z ichiga oladi: xattotlik patlarini, qalamlarni, ko'mirni, rangli qalamlarni va Flomasterlarni taqlid qiluvchi cho'tkalar, shuningdek tanlangan sirtning bosimi va to'qimalariga eng mukammal va sezgir bo'lgan cho'tkalarni virtual qo'llash imkon bor. Bundan tashqari, bazada yog'li rasm chizish, suyuq siyoh bilan bo'yash, palitrani pichoq yoki shimgich bilan bo'yash, buzadigan amallar bilan yoyish va hokazolarni taqlid qiladigan cho'tkalarni topishingiz mumkin. Dastur o'z cho'tkalarini yaratish va har bir cho'tka uchun ranglarni aniqlaydigan va ko'p rangli zarbalar bilan bo'yashga imkon beradigan aniq vazifalarni hisobga olgan holda mavjud cho'tkalarni nozik sozlashni amalga oshirish funksiyalari mavjud.

Corel Painter dasturida rassom rangni ikki yo'l bilan tanlaydi. Dastur foydalanuvchilari palitradan rang tanlash va ranglarni aralashtirishi mumkin. Rassomga noyob ranglar va soyalarni olish imkonini beradi. Obyektlarning konturlari ikki usulda yaratiladi: qo'lda va bezier egri chiziqlari yordamida bezier egri chiziqlari an'anaviy qalam bilan oldindan chiziladi, bu sizga rasm chegaralariga bo'yoq qo'yishning eng aniqligiga erishishga imkon beradi. Dastur turli xil tabiiy sirtlarni taqlid qiladigan to'qimalar va materiallarning katta bazasini o'z ichiga oladi, shuningdek, qog'ozni turli xil parametrlarga moslashtirish mumkin qattiq to'quv yoki qo'pol donador. Rassom nam qog'oz effektini yaratish uchun maxsus "suv rangi" qatlamidan foydalanishi mumkin. Virtual kuzatuv qog'ozi orqali tasvirni chizish rejimidan foydalangan holda kompyuterga kiritilgan skanerlangan yoki raqamli fotosuratga asoslanib, rassom uni o'zgartirishi va shu bilan har qanday an'anaviy rasm texnikasidan foydalangan holda qo'lda ishlangan, grafik eskiz yoki rasm eskizini taqlid qilishi, raqamli rasmni yaratishi mumkin.

Darhaqiqat, ushbu grafik dastur o'quvchilarga zamonaviy, texnologiyaga asoslangan dunyoda vizual tarzda ajoyib tasvirlarni yaratish va ularning badiiy tafakkurini rivojlantirish ko'nikmalarini o'rgatishning ajoyib usuli hisoblanadi. Tasviriy san'atini o'rgatishda grafik dasturlarning integratsiyalashuvi jarayonlarni nafaqat qiziqarli va interaktiv qilish, balki o'quvchilarning badiiy tafakkuri va ijodkorligini rivojlantirishga ham yordam beradi.

O'quvchilar grafik dasturlardan foydalanganda qo'lda ishlashga qaraganda ancha murakkab dizayn va san'at asarlarini yaratishga moyildirlar. Tasvirlarni osonlik bilan tasvirlash tushunchalarni rivojlantirishga va o'z g'oyalarini yanada samaraliroq tasavvur qilish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak grafik dasturlardan foydalanish o'quvchilarga noyob san'at asarlarini yaratish, badiiy tafakkurini shakllanishi, turli xil experimentlar, ranglar, har qanday xatolarni osongina bekor qilishlari va natijadan qoniqmaguncha o'zgartirishlar kiritishlari mumkin. Bundan tashqari unga istalgan joydan istalgan vaqtda o'z asarini davom ettirish imkoni katta. Albatta bu hozirgi davrda o'quvchilar va o'qituvchilar uchun qulay imkoniyatdir..

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Shavkat Mirziyoev. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston Davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'iitangan Oliy majlis palatalarining ko'shma majlisidagi nutqi Toshkent 2016-yil. 13-14-bet. <http://arm.sies.uz/?wpdmpro=sh-m-mirziyoyev-erkin-va-farovon-demokratik-ozbekiston-davlatini-birgalikda-barpo-etamiz>
2. ugli Hayitov, J. M. (2022). TEACHING DRAWING SCIENCES USING COMPUTER GRAPHICS PROGRAMS. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(11), 1261-1270.
3. Ozodboyev, I. O. (2022). DRAWING ASSEMBLY DRAWINGS USING AUTOCAD COMPUTER GRAPHICS SOFTWARE. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(11), 1085-1091.
4. Ulfat Shuhratovich Ismatov.(2020) Tasviriy san 'at darslarida grafik materiallarda ishlashga o'rgatish (guash bo'yog 'i misolida). The journal of academic research in educational sciences Vol.1 No2, ISSN 2181-1385.
5. Norboy o'g 'li, A. N., Shaydulloyevich, B. Q., & Baxodir o'g, K. K. B. li & Jumayev Isroil Omandovlat o'g 'li (2020). Methods of developing creative abilities in children. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences, 8(10), 151-153.
6. Omandovlat o'g 'li, J. I. (2020). CHIZMACHILIK DARSLARIDA AUTOCAD DASTURIDAN FOYDALANISHNING YUTUQ VA KAMCHILIKLARI TAHLILI.". Maktab va hayot MAXSUS SON, 2.
7. Махмудов, М. Ж. (2020). Талабаларнинг манзара ишлаш жараёнидаги баъзи муаммолар. Academic research in educational sciences, (2), 361-369.
8. Abdumajitov, A. S. (2023). DEVELOPMENT OF LANDSCAPE GENRE IN NATIONAL PAINTING. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 11(4), 469-476.

9. Shuhratovich, I. U. (2020). Technologies of Working on Graphic Materials in Fine Arts Classes. *Journal of Asian Multicultural Research for Educational Study*, 1(2), 1-4.
10. Toyir o'g'li, F. B. (2023). IJODIY TOGARAKLAR ORQALI O'QUVCHI-YOSHLARDAGI TADBIRKORLIK KONIKMALARINI SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI (TASVIRIY SAN 'AT). *Journal of new century innovations*, 27(4), 113-117.
11. Bozorov, F. va Baymetov, BB (2023). OLIY PEDAGOGIK TA 'LIM TALABLARI UCHUN GURUH DARSLARINI TASHKIL ETISHDA TASVIRIY SANAT NATURMAT JANRIDAN FOYDALANISH. *Yevropa xalqaro pedagogika jurnali* , 3 (04), 5-12.
12. Baymetov, B. B., & Sharipjonov, M. S. O. (2020). Development Of Students ' Descriptive Competencies In Pencil Drawing Practice. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 2(08), 261-267.
13. Eralievich, S. K., Mukhamatsultonovna, M. I., Saidazimovich, B. I., & Turgunovich, A. R. (2020). The Need for Creation of a Cluster of Pedagogical Innovations in the System of Continuous Education. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 24(05), 6586-6591.
14. Baymetov, B. B., & Muratov, X. X. (2021). Tasviriy san 'atdan amaliy mashg 'ulotlarida o'quvchilarning tasvirlash mahoratlarini takomillashtirish texnologiyalari. *Science and Education*, 2(1), 349-356.
15. Xasanovich, I. X. DEVELOPMENT OF PUPIL'S CREATIVE ACTIVITY THROUGH ORGANIZING FINE ART CLASSES IN NATURE. *FRONTLINE SOCIAL SCIENCES AND HISTORY JOURNAL.*, (ISSN - 2752-7018)., VOLUME 03, ISSUE 05, Pages: 52-60
16. Xasanovich, I. X. DEVELOPMENT OF PUPIL'S CREATIVE ACTIVITY THROUGH ORGANIZING FINE ART CLASSES IN NATURE. *FRONTLINE SOCIAL SCIENCES AND HISTORY JOURNAL.*, (ISSN - 2752-7018)., VOLUME 03, ISSUE 05, Pages: 52-60